

kunne udtrykke sig saaledes i Loven, at der ikke blev nogen Mulighed for at gaa udenom, men man indskrænkede sig til at benytte Bestemmelsen i den Skikkelse, den havde. Det er for os det væsentligste at undgaa at give Tjenestemanden Ret til at rejse en Konkurrence mod de frie Erhverv ved under Støtte af den Løn, han oppebærer som Embedsmand, at kunne underbyde andre, der ikke har en lignende Støtte. Det er vort Ønske, at Tjenestemændene skal være lønnet saaledes, at de kan klare sig med det Embede, de har, uden at behøve at gaa andre i Næringen paa den ene eller den anden Maade, og der er efter vort Skøn en meget stor Fare for, at det altid vil være en usund Konkurrence, der fremkommer, naar det er Tjenestemænd, der er Tale om, som med deres Embede som Baggrund kan have Lejlighed til i anden Tid at udføre det vedkommende Erhverv. Ordføreren for det konservative Folkeparti (Johannes Lou) mente, at det var tilstrækkeligt, at der ved Næringslovens Revision blev givet saadanne Bestemmelser, at det derved blev vanskeliggjort eller umuliggjort for Tjenestemændene at gribe ind paa disse Omraader. Jeg tvivler paa, at det ad den Vej kan lykkes at forhindre det. Jeg vil ogsaa gerne se, hvor meget det vilde kunne virke. Men jeg vil gerne stærkt pointere den Ret, vi fra vor Side kræver for det frie Erhverv til at undgaa den Konkurrence, Tjenestemændene kan rejse.

Holstein: Maa det være mig tilladt til at begynde med ganske kort at resumere dette Lovforslags historiske Oprindelse. Det er jo rigtigt, som det er blevet fremhævet af foregaaende Talere, at det, at Lovforslaget i Øjeblikket ligger paa Tingets Bord, skyldes et Initiativ fra konservativ Side under Forhandlingen om de udenrigsministerielle Tjenestelove i Fjor Foraar. Fra konservativ Side foreslog vi i Fjor i det udenrigske Udvalg i nøje Tilslutning til det Forslag, der af Flertallet i den store udenrigsministerielle Kommission var fremsat, at indsette i Loven en Bestemmelse, som kort og godt lød saaledes: „I Stedet for Bestemmelsen i Kapitel I § 44“ — i Tjenestemandsløven — „gælder for de under Afdeling 3 hørende Tjenestemænd følgende Bestemmelser:

Ingen Tjenestemand i Udenrigsministeriet maa:

a. drive Forretning eller Erhvervsvirksomhed,

b. indehave en Stilling udenfor Statstjenesten, hvortil der er knyttet varig Løn,

c. være Medlem af en Bestyrelse eller et Repræsentantskab for et Selskab af erhvervmæssig Karakter.“ Ønsket om at faa en saadan Bestemmelse indsat i Loven biligedes fuldt ud baade fra radikal og fra socialdemokratisk Side, og saa vidt jeg forstod, var der megen Stemning hos flere af Udvalgets Venstremedlemmer for nu endelig en Gang at faa gjort Skridt til at faa sat en Stopper for Statstjenestemændenes Bierhvervsvirksomhed, i hvert Fald i dens græleste Former. Fra Regeringens Side stødte denne Tanke imidlertid paa en Del Modstand. Jeg forstod, at det ikke var, fordi man fra Regeringens Side i og for sig stod i Modsetning til den til Grund liggende Betragtning for dette Forslags Fremsættelse, men fordi man mente, at det ved sin Form kunde være Udtryk for en vis Vilkaarlighed overfor en bestemt Kreds af Statstjenestemænd. Det ønskede man at komme udenom, og saa blev der i Lovforslaget indsat følgende Slutningsbestemmelse: „Regeringen fremsætter i den ordentlige Rigsdagssamling 1921—22 Forslag til en almindelig Revision af Lovens § 44.“ Dette tilfredsstillende imidlertid ikke Venstre.

Denne Paragraf blev i Folketinget vedtaget med almindelig Tilslutning baade fra konservativ, radikal og socialdemokratisk Side, og bl. a. det ærede Medlem Hr. Rode motiverede, efter min Formening fortrinligt, i en Polemik med Udenrigsministeren om, hvorvidt denne Paragraf betegnede en Vilkaarlighed, at den saa lang fra at betyde en Vilkaarlighed tværtimod gav Udtryk for dette naturlige Ønske, at man ved her i Spørgsmaalet om den udenrigske Tjeneste at indsette en saadan Bestemmelse og samtidig føje til, at Regeringen skulde tage hele Spørgsmaalet op til almindelig Revision, søgte at faa Sikkerhed for, at den Realitetsbetragtning, som laa til Grund her, nu virkelig vilde blive praktisk, positivt udført, ikke blot for Udenrigstjenestens, men ogsaa for de øvrige Statstjenestegrenes Vedkommende. Med andre Ord, man vilde have, at nu skulde der gøres noget positivt i dette Bierhvervsspørgsmaal, ikke blot for Udenrigstjenesten, men, naar det fra Regeringens Side ønskedes, ogsaa for de andre Tjenesters Vedkommende. Det var det ærede Medlem Hr. Rodes Standpunkt, og han motiverede det fortræffeligt. Jeg føler ingen Trang til at være i radikal-socialdemokratisk Selskab, men jeg kan ikke gøre ved, at Retsans og common